

A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a Madari Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Madari Tibor ügyvéd, 1027 Budapest, Frankel Leó utca 5. mfszt. 2.) által képviselt felperesnek – a dr. ügyvéd által képviselt OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt. (1364 Budapest, Pf.: 271.) alperes ellen a Dabasi Járásbíróságon végrehajtás megszüntetése iránt folyamatba tett perében – amely perbe az alperes pernyertessége érdekében a dr. ügyvéd által képviselt beavatkozó beavatkozott – a Dabason, 2020. december 18. napján 4.P.20.024/2020/34. szám alatt meghozott ítélet ellen a felperes által 36. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Í T É L E T E T:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a felperessel szemben a Végrehajtói Iroda előtt '2017. számon folyó végrehajtást megszünteti. Mellőzi a felperes elsőfokú perköltség fizetésére kötelezését.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 356.155,- (háromszázötvenhatezer-százötvenöt) Ft perköltséget, valamint az állam javára, külön felhívásra 2.171.700,- (kétmillió-százhetvenegyezer-hétszáz) Ft együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Megállapítja, hogy a végrehajtó költségeit az alperes viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a 2008. december 15. napján közjegyzői okiratba foglaltan megkötött kölcsönszerződés alapján a perben nem álló OTP Bank Nyrt. hitelező a felperes és édesapja – mint egyetemleges adósok – részére 7.500.000.- Ft kölcsönt folyósított. Az adósok a szerződés szerinti fizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget, ezért a bank 2011. augusztus 9. napján a szerződést közjegyzői okiratba foglalt felmondással felmondta. A felmondó nyilatkozatot a felperes nevében édesapja 2011. augusztus 22. napján átvette.

A hitelező ezt követően a fennálló követelését az alperesre engedményezte, akinek kérelmére a közjegyző 2017. július 20. napján végrehajtást rendelt el a felperessel szemben.

A felperes a Pp. 528. § (2) bekezdés a) pontjára alapított keresetében a vele szemben foganatosított végrehajtás megszüntetését kérte arra hivatkozva, hogy a követelés elévült.

Az alperes az írásbeli ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a feljegyzett illeték az állam terhén marad, és kötelezte a felperest, hogy az alperesnek 356.155,- Ft perköltséget fizessen meg.

A döntés indokolása szerint a felperes a követelés elévülését nem tudta bizonyítani, az alperes ugyanis igazolta, hogy a szerződés felmondását követően, a 2016. június 29. napján kelt és a felperes részére szabályszerűen kézbesítettnek tekintendő fizetési felszólításával az elévülést megszakította. Az elévülés megszakításának időpontjától a végrehajtási eljárás megindításáig pedig az öt éves elévülési idő nem telt el.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben megváltoztatását és a végrehajtás megszüntetését, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Mindkét esetre 356.155,- Ft összegű perköltség iránti igényt támasztott.

Fellebbezési érvelése szerint az elsőfokú bíróság tévesen tulajdonított elévülést megszakító hatályt az alperes fizetési felszólításainak, az alperesi követelés és a végrehajtási jog ugyanis a végrehajtás kezdeményezését megelőzően már elévült.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 327. § (3) bekezdésében foglaltakra hivatkozva rámutatott: az alperes közjegyzői okiratba foglaltan 2011. augusztus 9-én mondta fel a szerződést, ehhez képest a végrehajtási eljárás kezdeményezésére csak 2017. július 20-án került sor. A végrehajthatóság elévülése a felmondás 2011. augusztus 22-én megtörtént hatályosulásakor megkezdődött, ezzel a követelés teljes egészében lejárttá vált. A felmondás szerint 15 napon belül kellett volna az esedékessé vált tartozást megfizetni, mely határidő 2011. szeptember 6-án járt le, az elévülés emiatt 2016. szeptember 7-én bekövetkezett.

Az alperes ugyan valóban küldött fizetési felszólításokat, az egységesen követett bírói gyakorlat szerint azonban ebben a helyzetben, amikor már a végrehajtás lehetősége megnyílt, csak a végrehajtási cselekmény szakítja meg a végrehajtási jog elévülését. Végrehajtási cselekménynek viszont kizárólag a végrehajtási záradék kibocsátása minősül, amire csak 2017. július 20-án került sor.

A Kúria Pfv.I.20.184/2013/9. számú határozatában foglaltakra hivatkozva hangsúlyozta: a rPtk. 327. § (3) bekezdése attól kezdve irányadó, amint a záradék kiállítása lehetővé válik, amely általában a teljesítési határidő leteltét követő nap. A BH+ 2014.8.347. számú eseti döntést idézve rámutatott, hogy a végrehajtási jog elévülését nem szakították meg végrehajtási cselekmények, így az elévülés 2011. szeptember 7-i kezdő időpontját figyelembe véve az öt éves elévülési idő megszakítás nélkül eltelt.

Arra is hivatkozott, hogy az alperes a másodfokú eljárás során megváltoztatta védekezését, amire azonban a Pp. 373. § (1) bekezdése alapján nem volt jogosult.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Érvelése szerint a közokiratba foglalt

kölcsönszerződés felmondásának közjegyzői tanúsítása folytán sem válik végrehajthatóvá a teljesítési határidő lejártát követően sem, mert a közjegyzői okirat a Vht. 10. § b) pontja értelmében csak akkor válik végrehajtható okirattá, ha azt az okiratot készítő közjegyző a Vht. 23/C. §-a szerint végrehajtási záradékkal látja el.

A másodfokú bíróság a tényállást azzal egészíti ki, hogy az alperes dr. közjegyzőnél 2017. április 12. napján nyújtotta be a végrehajtási záradék kibocsátása iránti kérelmét.

A fellebbezés alapos.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felek jogviszonyára a rPtk. szabályai az irányadóak, de az elévülés megszakadását tévesen vizsgálta a rPtk. 327. § (1) bekezdése alapján.

A Kúria a BH2014. 151. szám alatt közzétett eseti döntésében egyértelműen úgy foglalt állást, hogy a végrehajtási záradékkal ellátható okiratok alapján közvetlenül végrehajtható követelések az okiratban meghatározott határidő elteltével nemcsak esedékessé, hanem egyszersmind végrehajthatóvá is válnak. Az ilyen követelések esetében a végrehajtási jog elévülése – az egyéb feltételek fennállása esetén – a követelésre megállapított teljesítési határidő letelte utáni napon kezdődik. Ettől az időponttól kezdve a követelés más hatósági eljárás közbeiktatása nélkül, végrehajtás útján közvetlenül kikényszeríthető, ezért elévülésének megszakítására a rPtk. 327. § (3) bekezdése az irányadó.

A felperes fellebbezésében helyesen hivatkozott arra, hogy a követelést a közokiratba foglalt felmondás lejárttá tette, és ennek következtében az a felmondásban megjelölt 15 nap elteltével esedékessé vált. Ha pedig a felperessel szembeni követelés esedékessé és ezáltal végrehajthatóvá vált, a végrehajtási jog elévülését csak a végrehajtási cselekmény, azaz a közvetlen végrehajtás elrendelésére tett lépés szakíthatta meg (Pfv.I.21.768/2016/9.). Ha mód van végrehajtási kényszer közvetlen alkalmazására, akkor csak a végrehajtási cselekményt lehet olyan célravezető jogérvényesítési lépésnek tekinteni, amely az elévülés megszakítására alkalmas (Pfv.I.21.122/2018/6.).

A felmondás 2011. augusztus 22. napján történt hatályosulását és a 15 napos teljesítési időt figyelembe véve a tartozást 2011. szeptember 6-ig kellett volna a felperesnek megfizetnie. Ennek elmaradása esetén pedig 2011. szeptember 7. napjától kezdődően a hitelező az igényét közvetlen végrehajtás útján érvényesíthette volna.

Az alperes a végrehajtási záradék, azaz a végrehajtható okirat iránti kérelmét 2017. április 12. napján terjesztette elő, amiből eredően a 2011. szeptember 7-én kezdődött és 2016. szeptember 7-ig tartott (Ptké. 3. § (2) bek.) ötéves elévülési időt elmulasztotta.

Az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben a perbeli követelés elévülése tekintetében a rPtk. 327. § (1) bekezdése nem alkalmazható, így végrehajtás hiányában a 2012-2016. években megküldött értesítések, felszólító levelek nem voltak alkalmasak az elévülés megszakítására.

A másodfokú bíróság nem értett egyet az alperes fellebbezési ellenkérelemben kifejtett azzal az álláspontjával, hogy a közjegyzői okirat a Vht. 10.§ b) pontja értelmében csak akkor válik végrehajthatóvá, ha azt az okiratot készítő közjegyző a Vht. 23/C. §-a szerint végrehajtási

záradékkal látta el. A másodfokú bíróság szerint ugyanis a rPtk.327. § (3) bekezdésében említett végrehajtható határozat nem azonos Vht. 10. §-a szerinti végrehajtható okirattal.

A Kúria a Pfv.I.20.184/2013/9. számú ítéletében is kifejtette: záradékolható okirat esetén a végrehajtható határozat maga a záradékolható közokirat, a Ptk. 327. § (3) bekezdése pedig attól kezdve irányadó, amint a záradék kiállítása lehetővé válik, amely általában a teljesítési határidő leteltét követő nap.

A fenti értelmezés áll összhangban az elévülés jogpolitikai céljával is, melynek lényege: a jogosultat rákényszerítse követelését belátható időn belüli érvényesítésére. Ha a végrehajtási kényszer közvetlen alkalmazásának lehetősége esetén sem csak a végrehajtási cselekményt kellene az elévülés megszakítására alkalmas jogérvényesítési lépésnek tekinteni, lehetőség nyílna arra, hogy a jogosult a követelése érvényesítését indokolatlanul elhúzza, jogbizonytalanságban tartva az adóst. Ez a fajta magatartás azonban nem egyeztethető össze a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével, sőt adott esetben joggal való visszaélést is megvalósíthat.

Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán nem megfelelő anyagi pervezetést végzett, a másodfokú bíróság ezért a Pp. 369. § (4) bekezdése alapján eljárva elvégezte a saját anyagi jogi álláspontja szerint helyes anyagi pervezetést, valamint megtette az ezzel összefüggő intézkedéseket. A 373. § (5) bekezdése szerint nem volt ezért akadálya annak, hogy az alperes a felperes által kifogásolt ellenkérelem változtatással éljen.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdésének alkalmazásával megváltoztatta, és a felperessel szemben folyó végrehajtást megszüntette, a felperes elsőfokú perköltség fizetésére kötelezését pedig mellőzte.

A felperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a peresztes alperest kötelezte a felperesi jogi képviselő első- és másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjából álló perköltség megfizetésére. A felperesi jogi képviselő ügyvédi munkadíjának összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján – az előterjesztett költségjegyzékben foglaltakkal egyezően – határozta meg.

A felperest megillető költségkedvezmény folytán le nem rótt kereseti- és fellebbezési illeték megfizetésére az alperes a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján köteles. Az illeték összegét a másodfokú bíróság a Pp. 530. § (2) bekezdése alapján kiszámított helyes pertárgyérték – 15.512.367,- Ft – figyelembe vételével határozta meg, az elsőfokú ítélet indokolása ugyanis a pertárgy értékét tévesen tüntette fel.

Budapest, 2021. szeptember 8.

dr. Szabolcsi-Varga Krisztina s.k.
a tanács elnöke

dr. Jakab Ildikó s.k.
előadó bíró

dr. Erdeiné dr. Veres Ágnes s.k.
bíró